

Številka zadeve: Up-570/09

Datum odločbe: 2. 2. 2012

Področje: svoboda izražanja

Izrek: ugotovitev neskladnosti z Ustavo in razveljavitev sodb rednih sodišč in vrnitev ponovno obravnavo

Dodatno: /

Odločitev: število glasov **8 (ZA) : 0 (PROTI)**;

SAMO ZA: Petrič, Jadek Pensa, Klampfer, Korpič – Horvat, Mozetič, Pogačar, Sovdat in Zobec

SAMO PROTI: /

POVZETEK ZADEVE:

Pritožnika sta izpodbijala sodbo pravnega oddelka Višjega sodišča v Mariboru št. I Cp 1959/2008 z dne 4. 2. 2009, s katero je potrdilo sodbo sodišča prve stopnje, ki jima je naložilo plačilo odškodnine zaradi domnevnih protipravnih posegov v osebnostne pravice tožnika. Pritožnika, novinar in medijska družba Večer d.d, naj bi po presoji sodišča neupravičeno objavila ime in priimek tožnika, sicer znanega koroškega podjetnika. Pritožnika sta v ustavni pritožbi uveljavljala kršitev ustavne človekove pravice do svobode izražanja, saj naj bi drugo in prvostopenjsko sodišče napačno uporabili test sorazmernosti pri reševanju navzkrižja pravice do zasebnosti in svobode izražanja, zaradi česar sta neupravičeno posegli v svobodo tiska in izražanja. Ustavno sodišče je pritrdilo pritožnikoma, saj je razkritje imena in priimka znanega podjetnika, ki je relativno javna osebnost, v kontekstu preprečevanju pranja denarja pri poslovanju banke v javnem interesu, zato se mora njegova pravica do zasebnosti umakniti pravici do svobode izražanja novinarja in medijske hiše, ki delujeta v interesu javnosti. Ustavno sodišče je zato drugostopenjsko sodbo razveljavilo in vrnilo sodbo sodišču v novo sojenje.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	Nerazporejeno				

Odločba se v ničemer ne nanaša na varovanje tržnih svoboščin ali državnih posegov vanje, zato ekonomska dimenzija ni podana.

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S				PS
ZA: vsi ostali	1	1			

Odločba se nanaša razmerja in navzkrižja med individualnimi pravicami posameznikov. Družbena dimenzija je zato podana v vodoravnem razmerju med pritožnikoma, novinarjem in medijsko družbo ter tožnikom v pravdni zadevi, glede razmerja med svobodo izražanja in pravico do zasebnosti. US je ugotovilo, da so redna sodišča neupravičeno in nesorazmerno kršila pravico do svobode izražanja novinarja in medijske hiše, je podana **pozicija odločbe 1**.

Nasprotna odločba bi pomenila, da bi US zanemarilo pravica do svobode izražanja novinarja in medijske hiše, in dalo prednost pravici do zasebnosti tožnika v pravdni zadevi, zaradi česar ima proti odločba ima **pozicijo 5**.

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S				PS
ZA: vsi ostali	1	1			

US je v odločbi pritožnikom pritrdilo s tem, da je razveljavilo sodbi rednih sodišč, ker nista primerno in zadostno presodili konteksta ustavne pritožbe, obsega varovanja pritožnikove svobode izražanja v kontekstu opravljanja novinarskega poklica. S tem je dalo prednost pravici novinarja in medijske hiše do svobode izražanja pri razkrivanju podatkov o preprečevanju pranja pred varstvom zasebnosti znanega podjetnika, s čimer je potrdilo tudi zagotavljanje stabilnosti in avtoritativnosti pravnega reda, zato ima odločba **pozicijo 1**.

PS ima **pozicijo 5**, saj bi v tem primeru US v celoti zavrnilo argumente pritožnikov in bi dalo prednost avtoritatini naravi normativnega reda, s tem da bi ugotovilo, da ni podana kršitev svobode izražanja pritožnikov.

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	4	Odločba se sklicuje na mednarodno pravo in ga uporabi kot enega odločilnih argumentov za odločitev.